

VATTENSAMLING 2012

Möre Hotell i Torsås kommun den 1 juni 2012.

Minnesanteckningar

Moment 8(8) – Återsamling och avslutning

Stan Weyns (Torsås kommun), Göran Fahlberg (Kalmar kommun), Pernilla Landin (Torsås kommun) och Håkan Algotsson (Torsås kommun).

A. Uppvisning av teknik och vassröjning och insamling.

Göran Fahlberg berättar till bilder att ovan nämnda workshop ägde rum på Möre golfklubbs marker i anslutning till Bruatorpsån, där två olika Truxormaskiner presenterades. Truxormaskinen från Kalmar klippte gräs på land, medan deltagarna fick se Truxormaskiner från Torsås glida ner för en brant slänt och köra i åvattnet.

Göran F berättar att det numera finns vassklipningsmaskiner av typen Truxor i samtliga kustkommuner i Kalmar län. Truxorn skall såväl klippa vass som att samla upp den samma. Det finns även en mängd olika maskinella tillbehör som kan anslutas till Truxorn för olika ändamål. Truxorns kapacitet är 1 000 m² per timme, vilket måste anses som en mycket bra kapacitet

Vid klippning av vass uppstår alltid problemet med att vassen även skall tas om hand och forslas upp på land för vidare transport och hantering. Kalmars Truxor har därför en särskild skopa som vassen hamnar i efter klippning. Vassen får inte bara klippas, då det är näringssalterna som är bundna i vassen som skall tas bort från vattensystemet. Det är ju själva poängen med klippningen.

Vid ankomst så höll en bandvagn på att stränglägga den vass som transporterats dit från Bergkvara. Därefter kom en traktor med balpress och gjorde just balar av vassen. Dessa balar kan sedan användas som brännbart material/substrat till att elda med i halmpannor som finns t.ex. på kycklingfarmar.

Användningsområden för vass kan indelas i tre spår, vilka är...

- Biogas
- Pellets
- Balar

Slotterbalk är en maskin som mycket liknar en jordfräs, men där aggregatet fram utgörs av ett klippaggregat som gör att man kan använda den för klippning av vass på land.

B. Vatten i skog: inspiration småskaliga åtgärder

Pernilla Landin berättar till illustrerade bilder att målsättningen med denna workshop är att behålla kvar vatten i skog och mark helst så långt upp i vattensystemet som möjligt. Betoningen på denna workshop är just småskaliga åtgärder, vilket Pernilla visar är fullt möjligt då man kan använda sig utav geotextil och stockar med en diameter av 10-20 cm. Åtgärderna ger sammantaget ett aktivt bidrag till ett rikt vattenlandskap.

Du börjar med att lägga ut geotextil i det dike som du vill ”proppa”. Du lägger därefter ett lämpligt antal stockar över geoduken som Du viker över stockarna. Därefter lägger Du en stor stock över alltsammans samt täcker med granris. Finessen med denna enkla åtgärd är att den är ytterst flexibel och går lätt att förändra om det skulle bli för tätt. Det är viktigt att åtgärden är just småskalig och inte påverkar större områden nedströms.

Kostnad för denna småskaliga åtgärd är 100 kronor. Målet är att vattnet skall stanna längre tid uppströms, vilket genererar en god och bättre miljö i vattnet för växter och djur. Ytterligare åtgärder för att vattnet skall stanna längre kvar uppströms är att plantera hybridask på en kantzon utmed bäcken som mera skyddar vattnet långsiktigt.

Observera att det krävs tillstånd av Länsstyrelsen.

C. Biotopvård för fisk: restaurera lekplats för öring

Stan Weyns berättar till illustrerade bilder såväl före som efter vilka åtgärder som man kan vidta för att restaurera lekplats för öring. De viktigaste åtgärderna är att återföra död ved, dvs. döda träd helst med sina rotsystem uppströms och grenar till vattendraget i vattenriktningen samt att lägga ut grupper av större stenar på lämpliga ställen så att vattenytan blir strömmande, porlande och bidrar till varierande djupförhållanden samt att slänga ner lekgrus i en storlek av 2-8 cm.

När stenar läggs och utplaceras i vatten skall dessa vara av natursten och i varierande diameter beroende på var i ån de placeras

Den döda veden skapar gömställen och livsmiljö för smådjur som i sin tur ger mat för fisk samtidigt som det bromsar upp flöden och bidrar till självrening av vattnet.

Träd som står utmed vattendraget skall naturligtvis behållas, då det ger skugga och därmed lägre temperatur, vilket gynnar fisken, stabiliserar kanterna och motverkar ras.

Träden tar dessutom upp näring från omgivande mark samt att löven ger mat åt insekter och därmed i sin förlängning fisken.

Dessa åtgärder kräver naturligtvis tillstånd av Länsstyrelsen.

Olof J berättar under frågestunden att han tillsammans med Allan Larsson och Landshövdingen skall träffa representanter för miljönämnden på Gotland i ett seminarierum i anslutning till Almedals-veckan och då visa upp och berätta om resultaten från de tre olika workshops som var med på Vattensamling 2012.

D. Avslutning – Håkan Algotsson

Håkan A vänder sig till auditoriet och frågar - ”Vad säger ni”? ”Hoppas att det varit en bra dag”! Håkan A påminner oss alla om den tradition av kustmiljökonferenser som gått av stapeln i Torsås kommun. I oktober 1999 arrangerade Ragnabo Miljöförening den första Kustmiljökonferensen på fyrplats Garpen med ekonomiskt och annat stöd från Torsås kommun. Mottot för konferensen var: Vad kan man göra? Vad får man göra? När bör det utföras? Den första kustmiljökonferensen blev inte den sista utan följdes under början av det nya seklet av ytterligare fyra kustmiljökonferenser. Frågor som är lika relevanta nu som då.

Under senvintern kom Stan W och Pernilla L till mig och undrade om det inte var dags att väcka liv i en ny kustmiljökonferens. Håkan säger ”att han till en början kände tveksamhet att ordna en så här pass stor konferens på den här nivån p.g.a. det enorma arbete som detta skulle medföra, är ju ett jätteprojekt”. Entusiastiska medarbetare lyckades övertala mig. Här finns ett stort engagemang som visar hur miljöfrågorna växer i samhället på alla plan. Vi pratar om kustmiljöfrågor som vi alla har en del av och är ansvariga för, varför påverkan blir ett viktigt inslag.

Idag genomförs det vassklippning enligt en plan som godkänts av Länsstyrelsen. Detta arbete kan inte kommunen ensam ta ansvar för, utan det krävs samarbete med många frivilliga krafter för att transportera bort och ta om hand av vassen.

Håkan A sammanfattar dagen med orden ”Vi tillsammans kan och det gör skillnad”. ”Kämpa på”! ”Jobba vidare”!

Särskilt vänder sig Håkan A till Stan W och Pernilla L som genom sitt arbete gjort denna dag möjlig genom sin professionalitet och sitt engagemang.

”Tack till er alla som gjort denna dag möjlig”!

”Tack till Kalmar kommun”!

”Tack till Torsås Kustmiljögrupp”!

”Jag tar tillfället i akt och önskar er en trevlig helg och en trevlig, glad sommar”!

”Fortsätt kämpa på”!